

ಕಥೆಯ ಮೂಲಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತುವುದು | ನನ್ನ ಅನುಭವಗಳು

ಇಮಾನ್ ಶರ್ಮಾ

ಮಕ್ಕಳಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾವು ಕಥೆ ಕೇಳಲು ಅದೆಷ್ಟು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೆವು ಎಂದು ನಿಮಗೆ ನೆನಪಿದೆಯೇ? ವರ್ಣರಂಜಿತ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಕುಟುಂಬದ ವಯಸ್ಕರು ನಮಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನವರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಾಚೆಗಿನ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಶಿಕ್ಷಕರು ನಮಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನವರಾಗಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾವು ಅದೇಷ್ಟೇ ಚಂಚಲರಾಗಿ, ಅವಿರತ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೂ, ಹೇಳುವವರಿದ್ದರೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಹೊತ್ತು ಕಥೆ ಕೇಳುತ್ತಾ, ಬೇರೊಂದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಕಥೆಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಜಗತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದವಲ್ಲವೇ? ಕಥೆ ಹೇಳುವವರಿಗೆ ಇದ್ದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು? ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಅಪರಿಮಿತ ಕುತೂಹಲಕ್ಕೆ, ಸದಾ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಬಯಸುವುದನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ತಮ್ಮತ್ತ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ವಯಸ್ಕರು ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತುವ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವರ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀತಿಪಾಠಗಳಿದ್ದು, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಸ್ಫುಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಕೇವಲ ಭಾಷಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು, ಅದರಲ್ಲೂ ಶಾಲಾ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನದ ತಂತ್ರವೆಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿದೆ. ಕಥಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ಆಲಸಲು, ಗ್ರಹಿಸಲು, ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಇತಿಹಾಸ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಬೆಲೆಕಟ್ಟಲು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಅವರು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಸಮಂಜಸತೆ, ಪ್ರಸ್ತುತಿ, ಧ್ವನಿ, ಧ್ವನಿಯ ಏರಿಳಿತ, ವಾಕ್ಯಗಳ ಸಂರಚನೆ, ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು, ಗಾದೆಗಳು, ಮಾತಿನ ಶೈಲಿ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಹಲವು ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ನನ್ನ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ

ನಾನು, ನನ್ನ ವಿಷಯವಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದ ಅಂದಿನ ದಿನಗಳನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುವಾಗ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಸಹ ಹೇಗೆ ಸಂಬಂಧ ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಕಥೆಗಳ

ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತುವ ರಚನಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನವಾಗಿರುವುದು ಕಥೆ ಹೇಳುವುದರ ಮತ್ತೊಂದು ನಿರೀವಾದ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಕಥೆಯೊಂದನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಸನ್ನಿವೇಶ ಅಥವಾ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಹಾಗೂ ಯಾವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಯಾವುದು ಕೆಟ್ಟದು, ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ತಮ್ಮದೇ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಅಂತಃಸಾಕ್ಷಿ, ಅನುಭವಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತಮ ಕೇಳುಗರಾಗಿ, ಅವರು ಹಲವು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಂತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು, ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ದೇಶ-ಕಾಲಗಳ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ದಾಟಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಅನುಭವಗಳ ವಾಸ್ತವದೊಂದಿಗೆ ಬೆಸೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅತಿ ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳೂ ಸಹ ಕಥೆ, ಪಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಜಗತ್ತಿಗೆ, ನಾವು ಮಕ್ಕಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ, ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮೂಲಕ ನಾನು ನಾಚಿಕೆ ಸ್ವಭಾವದ, ಅಂತರ್ಮುಖ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಬಿಚ್ಚಿ ಮಾತನಾಡುವಷ್ಟು ಆರಾಮವೆನಿಸಿತಲ್ಲದೆ, ನಾನು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಪೂರ್ವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರದೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯಿತು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ, "ಈ ಕಥೆಯ ಪಾತ್ರ ನೀವಾಗಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ, ಏಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ" ಎಂಬಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗೆಲ್ಲಾ, ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಅಚ್ಚರಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವಿಚಾರಗಳು ನನಗೆ ಅವರ ಬದುಕು, ಅವರ ಅಸ್ಮಿತೆ, ಅವರ ಇಂಗಿತ, ಅವರ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇಣುಕು ನೋಟವೊಂದನ್ನು ಒದಗಿಸಿತು.

ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಹಲವು ಬಾರಿ ನಾನು ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಬೇಕೆಂದೇ ವಾದಮಾಡಿದರೂ, ಮಕ್ಕಳು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಳೆಯದೆ, ಬದಲಿಗೆ, ತಾವು ಯಾವುದು ಸರಿ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು

ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅತಿ ತಾರ್ಕಿಕವಾದ ಉತ್ತರ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು: ಅಲ್ಲದೆ, ತಾವೇಕೆ ಹಾಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ನನ್ನನ್ನು ಯೋಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತು: ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶವೊಂದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದಂತೆಯೇ ಅಲ್ಲವೆ? ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂದರೆ, ಯಾವುದು ಸರಿ, ಯಾವುದು ತಪ್ಪು ಎಂಬುದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಳೆಯುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ! ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ಅರಿಯಲು, ತನ್ನೂಲಕ ಮೂಲಭೂತ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಬಾಯಿಪಾಠ ಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಿಸದೇ, ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿನ ನೀತಿಯನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ಅವರು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾದ ವಿಧಾನವಿದೆಯೇ? ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿಯುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸುವ ಉತ್ತಮ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಳ್ಳೆಯತನಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ

ಕಥಾ-ಕಲಾಪದ ಬಳಿಕ ನಾನು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂದರೆ, "ನಿಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರ ಯಾವುದು?" ಎಂಬುದಾಗಿತ್ತು. ಮಕ್ಕಳು ಸದಾ ವಿವೇಕಪೂರ್ಣ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪಾತ್ರ, ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿಪುಣರು. ಮಗುವೊಂದು ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಪಾತ್ರವೊಂದನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದ ಸಂಗತಿ ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಪಾತ್ರಗಳೇ ಸದಾ ಅವರ ಮೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರಗಳಾಗಿ, ಅವರ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಸದಾ ತಮ್ಮ ಮುಡಿಗೆ ಏರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಒಳ್ಳೆಯತನವನ್ನು ಆದರಿಸುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ವಿವೇಕ ಅವರಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅರಿತೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದರ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೇನೂ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಗು, ಅದೆಷ್ಟೇ ತುಂಟನಾಗಿದ್ದರೂ, ಒಳ್ಳೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನೇ ತನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಘೋಷಿಸುವ ಮೂಲಕ ತನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯತನದ ಮೌಲ್ಯ ತಿಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ಸಾಬೀತು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಇತರರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರುವುದು

ನಾನೊಮ್ಮೆ 8-10 ಮಕ್ಕಳಿದ್ದ ತರಗತಿಗೆ ಮೀನು ತಿನ್ನಲು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದ ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಬಹುತೇಕ ಸನ್ಯಾಹಾರಿಗಳೇ ಇದ್ದ ಆ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳು ನನ್ನ ಕಥೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಕೊಂಚ 9 - 10 ರ ಆಸುಪಾಸಿನ ವಯಸ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ಮಕ್ಕಳಾಗಿದ್ದರು. ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ್ದು ಕೇವಲ ಇಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಮೂವರು ಮಾತ್ರ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅಚ್ಚರಿ ತಂದಿತು. ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಕಥೆಯಲ್ಲಿನ ಹುಡುಗಿ ಮೀನು ತಿನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ತಾವೂ

ಸಹ ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳೆಂದೂ, ತಮಗೂ ಮೀನು, ಕೋಳಿಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಮೊಟ್ಟೆಗಳೆಂದರೆ ಇಷ್ಟವೆಂದು ನನ್ನೊಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡರು. ನನಗಿನ್ನೂ ನೆನಪಿರುವಂತೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು, "ನಮಗೇನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಏನನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಅವನ ಒಳ್ಳೆಯತನ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟತನ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ." ಮಕ್ಕಳು ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರೌಢರಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ನಾನು ಮೂಕವಿಸ್ಮಿತಳಾದೆ. ನಾನೂ ಸಹ ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಕಥೆ ಮತ್ತು ತದನಂತರದ ಚರ್ಚೆಯ ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳೂ ಓರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಹಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗುಣವನ್ನು ಹೇಳಲಾಗದು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಹೀಗಾಗಿ, ಆ ದಿನದ ಕಥಾಕಲಾಪವು ಈ ಮಕ್ಕಳು ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಂತವೊಂದಕ್ಕೆ ತಲುಪುವಂತೆ ಮಾಡಲು ನೆರವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಾಚೆಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಯೋಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಜಾಗದಲ್ಲ ನಿಂತು ಜಗತ್ತನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ಅವಕಾಶವೊಂದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು ಕಥೆ ಹೇಳುವುದೊಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಧಾನ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಯಿತು.

ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ, ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅತಿ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಅವರು ಕಥೆ, ಅದರಲ್ಲಿನ ಸಂಚು ಅಥವಾ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, ಆ ಗೊಂದಲದ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬಹುತೇಕ ಬಾರಿ ಯಥೋಚಿತವಾದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಅವರ ಸಹಪಾಠಿಗಳೇ ಹೊರತು, ನಾನಲ್ಲ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಬೊಂಬೆಗಳು, ಕಥೆಗಳ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಹಾಗೂ ಪುಸ್ತಕಗಳು (ಬಗ್ಗುಕ್ಸ್ ಸರಣಿಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಸಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ), ದೊಡ್ಡ ಚಿತ್ರಗಳು, ಪಾತ್ರಾಭಿನಯ, ಮಕ್ಕಳು ಬಿಡಿಸಿದ ಚಿತ್ರಗಳು, ವಿಡಿಯೋಗಳು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ವಿವಿಧ ಕಥಾ ನಿರೂಪಣೆಯ ವಿಧಾನ ಹಾಗೂ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನಾಗಿಸಬಹುದು. ಅನುಭವವು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಂಡಂತೆ, ಪರಿಣಾಮವೂ ಗಾಢವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳೇ ಕಥೆ ಹೇಳುವಾಗ ಅದು ಅವರಿಗಿರುವ ಹಿಂಜರಿಕೆಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿ, ಮಾತನಾಡಲು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೊರಹಾಕಲು ಬೇಕಿರುವ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಇಂಬು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯೋಚಿಸಲು, ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಲು ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾದಿಯೊಂದು ತೆರೆದಂತಾಗಿ, ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು (ಕಥೆಯ ಕೊನೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸುವ, ತಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅಥವಾ

ಭಾಗವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ) ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತು, ಅವರು ಉತ್ತಮ ಶ್ರೋತೃ ಹಾಗೂ ಸೃಜನಶೀಲ ಸಂವಹನಕಾರರೂ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೇ ಶತಮಾನದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ ಕೌಶಲಗಳಾಗಿವೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವಗಳ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿರುವಂತೆ, ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಸಹಜ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಕಥೆಗಳು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ.

ಆರಂಭಿಕ ಹಂತಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು (The National Curriculum Framework for Foundational Stage -NCF-FS) 2022 ಐದು ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತದೆ: (i) ಭೌತಿಕ ವಿಕಾಸ, (ii) ಸಮಾಜೋ-ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ನೈತಿಕ ವಿಕಾಸ, (iii) ಸಂಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ

ವಿಕಾಸ (cognitive development), (iv) ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು (v) ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಕಾಸ. ಕಥೆ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೂ ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು, "ನೀತಿ, ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತು ಮನೋವೃತ್ತಿ"ಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ನಾವೀಗಾಗಲೇ ಚರ್ಚಿಸಿರುವಂತೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಲು ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಕಥೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಕಲಕಾ- ಅನುಭವವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ನಾವು ನಮ್ಮ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ 1. ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಚಿತ್ತೋರಘಡದಲ್ಲಿ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು.

ಪರಾಮರ್ಶನಗಳು:

Dash, D. (2015). Effectiveness of Storytelling Approach in Inculcating Values Identified by NCERT among the 6th Grade Learners of Odisha State. *Scholarly Research Journal for Interdisciplinary Studies*, 51(3), 2583-2590

Gunawardena, M. & Brown, B. (2021). Fostering Values Through Authentic Storytelling. *Australian Journal of Teacher Education*, 46 (6)

Koivulu, M., Turja, L. & Laakso, M.-L. (2020). Using the Storytelling Method to Hear Children's Perspectives and Promote Their Social-Emotional Competence. *Journal of Early Intervention*, 42(2), 163-181

National Curriculum Framework for Foundational Stage (2022)

Taylor, E., Taylor, P. C. & Hill, J. (2018). *Ethical Dilemma Story Pedagogy – A Constructivist Approach to Values Learning and Ethical Understanding*. Paper presented at Proceedings of the Science and Mathematics International Conference (SMIC)

ಇಮಾನ್ ಶರ್ಮಾ ಅವರು ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್ಜಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ "ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಕಂಟನ್ಯೂಯಿಂಗ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಎಂಡ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ರಿಸೋರ್ಸ್ ಸೆಂಟರ್" ನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯದ ಗುವಾಹಟಿ ಮೂಲದವರಾಗಿದ್ದು, ಇವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ, ಆರಂಭಿಕ ಬಾಲ್ಯ ಕಾಲದ ಆರೈಕೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ (ECCE) ಹಾಗೂ ಬುನಾದಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾಜ್ಞಾನ (FLN)ಗಳಾಗಿವೆ. ಇವರು ಕಾಟನ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆನರ್ಸ್ ಪದವೀಧರೆಯಾಗಿದ್ದು, ತೇಜ್ಪುರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಅಳವಡಿಸಿದ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು iman.sharma@azimpremjifoundation.org ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಅನುವಾದ: ಕುಶಾಲ್ ಬಿ.ಎಸ್. | ಪರಿಶೀಲನೆ: ನಾಗಮಣಿ ಎಸ್.ಎನ್.

ಈ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಪರಿಚಿತವಾದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಓದುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ, ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ, ಕಥೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಓದುವ ವಿಷಯವು ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅವರು ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಸಂವಹನ ನಡೆಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಡುವುದನ್ನು ಸಹ ಬೆಂಬಲಿಸಬೇಕು.

ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಥೆಗಳ ಶಕ್ತಿ, ಶರೂನ್ ಸನ್ನಿ, ಪುಟ-